



# ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

B.Ed. પ્રવેશ પરીક્ષા : 2011

હિન્દી

Form No.

: સૂચના :

આપને 150 વસ્તુલક્ષી (Objective) બહુવિકલ્પ પ્રશ્નો ધરાવતી પ્રશ્ન પુસ્તિકા તથા ઉત્તરપત્ર (OMR Sheet) આપવામાં આવેલ છે. આ પ્રશ્નપત્ર A અને B વિભાગમાં વહેંચાયેલું છે. પ્રશ્નપત્ર કુલ 3 કલાકનું રહેશે. વિભાગ Aમાં એક એક ગુણના 100 પ્રશ્નો અને વિભાગ Bમાં તમે પસંદ કરેલ કોઈ એક શાળાકીય વિષયના એક એક ગુણના 50 પ્રશ્નો છે. તેનો પ્રશ્નક્રમ 101 થી 150 રહેશે. પાર્ટ-Bમાંથી (Subject Competence) માંથી કોઈ એક વિષયની પરીક્ષા આપવી ફરજિયાત છે.

પાર્ટ-B વિષયાંગો : (01) ગુજરાતી, (02) હિન્દી, (03) અંગ્રેજી, (04) ગણિતશાસ્ત્ર,  
(05) વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજી, (06) સામાજિક વિજ્ઞાન, (07) સંસ્કૃત

નીચેની સૂચનાઓ કાળજીપૂર્વક વાંચી ઉત્તરપત્રમાં વિગતો ભરો :

- |  |   |
|--|---|
| <p>(1) આપે આપનું સાચુ નામ, પિનકોડ સાથેનું સરનામું આપેલી ખાલીજગ્યામાં નોંધવાનું રહેશે. આપે બોલપેનથી ઉત્તરપત્ર પર આપના હસ્તાક્ષર અને તારીખ નોંધવાની રહેશે. ઉત્તરપત્ર પર આપેલી ખાલીજગ્યામાં નિરીક્ષકે હસ્તાક્ષર અને તારીખ નોંધેલા છે કે નહીં તે ચોકસાઈ કરી લેશો. ઉત્તરપત્રના ઉત્તરોમાં નિશાની કરવા માટે આપ માત્ર વાદળી/કાળી બોલપેનનો જ ઉપયોગ કરવાનો છે.</p> <p>(2) સંખ્યાદર્શક અંકમાં આપે આપનો પ્રવેશ કોર્મ નંબર અને પરિક્ષાકેન્દ્રોનો કોડ નંબર દર્શાવવાનો રહેશે. આ માટે આનુસંગિક O સંપૂર્ણપણે ભરાયેલો હોવો જોઈએ.</p> <p>(3) દરેક પ્રશ્નની સાથે ચાર વિકલ્પો આપેલા છે. જેમના ક્રમ A, B, C અને D છે દરેક પ્રશ્નમાંથી આપ જેને સાચો વિકલ્પ માનતા હોય તેવા વિકલ્પ સૂચક ક્રમઅક્ષર ધરાવતા O ને વાદળી/કાળી બોલ પેન વડે સંપૂર્ણપણે ભરાયેલ હોવો જોઈએ.</p> <p>(4) એક પ્રશ્નનો બે ઉત્તરો આપ્યા હશે તો કોઈ ગુણ મળશે નહિ તેથી એક જ યોગ્ય ઉત્તર પસંદ કરવાનો રહેશે.</p> | <p>(5) તમારે કોઈ એક પ્રશ્નની પાછળ વધુ સમય બગાડવો જોઈએ નહિ જો તમને કોઈ પ્રશ્ન અઘરો લાગે તો તેને છોડીને બીજા પ્રશ્ન તરફ ચાલ્યા જાઓ. બધા ઉત્તરો લખ્યા પછી જો સમય વધે તો પછી નહીં આપેલ પ્રશ્નના ઉત્તર માટે પ્રયત્ન કરો.</p> <p>(6) કાચુ કામ (Rough Work) પ્રશ્નપત્રમાં જ કરવાનું છે. કાચા કામ માટે અલગ કાગળનો ઉપયોગ કરવાનો નથી.</p> <p>(7) જો કોઈ ઉમેદવાર કોઈ પણ પ્રકારની ગેરરીતિ કરતો જણાશે તો ખંડ નિરીક્ષક તેને તરત જ પરીક્ષામાંથી ઉઠાડી મૂકશે તથા તે બી. એડ્. પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે.</p> <p>(8) તમને એક વખત ઉત્તરપત્ર આપ્યા બાદ, પુનઃ નવું ઉત્તરપત્ર મળશે નહીં તેથી તમારા ઉત્તરો કાળજીપૂર્વક નોંધશો.</p> <p>(9) ઉત્તરપત્રમાં Admissition form no., category code, subject code &amp; Exame code કાળજીપૂર્વક નોંધવા.</p> |
|--|---|

પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરપત્ર ખંડ નિરીક્ષકને પરત કરવાના રહેશે.  
પ્રશ્નપત્ર જમા ન કરાવનાર પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે.

# SPACE FOR ROUGH WORK

# PART-A

## Q. No. 1 to 100

Read the following passage carefully and choose the most suitable answer from the options given under each question.

When the old and New cities of Jerusalem Were reunited in 1967, a recently Widowed Arab Woman, Who had been living in old Jerusalem since 1948, Wanted to see once more the house in Which she formerly lived. Now that the city was one, She searched for and found her old home. She knocked on the door of the apartment and Jewish Widow came to the door and greeted her. The Arab woman explained that she had lived there until 1948 and Wanted to look around. She was invited in and offered Coffee. The Arab woman said, "When I lived here, I hid some valuables. If they are still here, I will share with you half and half". The Jewish woman refused. "If they belonged to you and are still here, they are yours". After much discussion back and forth, they entered the bathroom, loosened the floor planks and found a hoard of gold coins. The Jewish woman said, "I shall ask the government to let you keep them". She did and permission was granted.

The two widows visited each other again and again and one day. Arab Woman told her, "you know, in the 1948 fighting here, my husband and I were so frightened that we ran away to escape. We grabbed our belongings, took the children and each fled separately. We had a three month old son. I thought my husband had taken him and he thought I had. Imaging our grief When we were reunited in old Jerusalem to find that neither of us had taken the child".

The Jewish Woman turned pole and asked the exact date. The Arab woman named the date and hour and Jewish widow told her ; "My husband was one of the Israeli troops that entered Jerusalem. He came into this house and found a baby on the floor.

At that moment a twenty year old I sraeli Soldier in uniform walked into the room and the Jewish women broke down in tears. "This is your Son".

The Jewish window asked the Arab mother, "Look, we are both widows living alone. Our children are grown up. This house has brought you Luck. You have found your son or our son. Why don't we live together ?" And they do.

- (1) When did the old and New cities of Jerusalem united ?  
(A) 1948 (B) 1967  
(C) 1949 (D) 1960
- (2) Why did the Arab woman want to see her former house again ?  
(A) For coins (B) For silver coins  
(C) For golden coins (D) For cash money
- (3) Where was a hoard of gold coins ?  
(A) Kitchen (B) Drawing room  
(C) Balcony (D) Bathroom
- (4) The Jewish Woman's husband was a  
(A) Soldier (B) Teacher  
(C) Doctor (D) Engineer
- (5) The Arab woman had left a three year old son at  
(A) New house (B) Old house  
(C) City (D) Street

- (6) When the Arab woman visited her former house, the Jewish woman invited her to  
 (A) Some lemon juice (B) Some orange juice  
 (C) Some tea (D) Some coffee
- (7) When the Arab woman told the Jewish woman that there might be a treasure in the house, the Arab woman suggested  
 (A) Keeping all the treasure  
 (B) Giving the treasure away  
 (C) Sharing the treasure  
 (D) Inform the government
- (8) When the Jewish woman's husband entered the house for the first time he found  
 (A) A boy (B) A girl  
 (C) Rats (D) A dog
- (9) What was the age of Arab woman's son, When she met him again ?  
 (A) 20 years (B) 21 years  
 (C) 19 years (D) 25 years
- (10) Currently, the two women  
 (A) Are married again (B) Live together  
 (C) Live in different places (D) None of the above
- (11) નીચેની શ્રેણીમાં પ્રશ્નનાર્થની જગ્યાએ શું આવશે ?  
 6, 17, 39, 72, ?  
 (A) 94 (B) 127  
 (C) 83 (D) 116
- (12) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ નીચે આપેલા શબ્દોનો એક સાર્થક ક્રમ દર્શાવે છે ?  
 (1) સેન્ટિમીટર (2) મીલીમીટર (3) મીટર (4) ડેસીમીટર (5) કિલોમીટર  
 (A) 1, 2, 3, 4, 5 (B) 2, 1, 4, 3, 5  
 (C) 2, 1, 3, 4, 5 (D) 5, 3, 1, 4, 2
- (13) B એ A ની માતા છે, જો કે C એ A નો ભાઈ છે, તો A અને B વચ્ચે શો સંબંધ હોઈ શકે ?  
 (A) પિતા અને પુત્ર (B) માતા અને પુત્ર  
 (C) ભાઈ અને બહેન (D) એકપણ નહીં
- (14) એક ટન અનાજ અને એક ટન રૂ માં વધારે વજન કોનું ?  
 (A) રૂ નું (B) અનાજનું  
 (C) બન્નેનું સરખું (D) એકપણ નહીં
- (15) કોઈ કામ 12 વ્યક્તિઓ 14 દિવસમાં કરી શકે તો 8 વ્યક્તિઓ તે કામ કેટલા દિવસમાં કરી શકે ?  
 (A) 27 (B) 21  
 (C) 20 (D) 18
- (16) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ અસંગત છે ?  
 (A) તાવ (B) પ્લેગ  
 (C) સ્ટ્રેપ્ટોમાઈસીન (D) આધાશીશી
- (17) સો માણસો સો કામ સો દિવસમાં કરે તો એક માણસ એક કામ કેટલા દિવસમાં કરે ?  
 (A) 100 દિવસ (B) 20 દિવસ  
 (C) 10 દિવસ (D) 1 દિવસ
- (18) જો નિધિ અને નીશા એકબીજાથી વિરોધી દિશામાં 7 કિમી/કલાક અને 4 કિમી/કલાકની ઝડપે દોડવાનું શરૂ કરે તો બે કલાક પછી તેમની વચ્ચેનું અંતર કેટલું હશે ?  
 (A) 18 (B) 11  
 (C) 22 (D) 28

- (19) જો  $AZ=26$ ,  $BY=50$  તો  $CX=?$  (કેટલા થાય)  
 (A) 82 (B) 52  
 (C) 72 (D) 62
- (20) નીચેનામાંથી કયો વિકલ્પ જૂથની બહારનો છે ?  
 (A) ગ્રેફાઈટ (B) મોતી  
 (C) હીરો (D) કોલસો
- (21) એક અરીસામાં ધરિયાળનો કાંટો 9:30 નો સમય બતાવે છે ખરેખર કેટલા વાગ્યા હશે ?  
 (A) 3:30 (B) 2:30  
 (C) 6:30 (D) 5:10
- (22) ચાર છોકરાઓ ફોટા પડાવવા માટે એક બાંકડા પર બેઠા છે જેમાં હિતુ મિતુની ડાબી બાજુ છે અને હસુ મિતુની જમણી બાજુ છે મિતુ અને હસુની વચ્ચે હરી છે, તો ફોટોગ્રાફમાં ડાબી બાજુથી બીજુ કોણ હશે ?  
 (A) મિતુ (B) હિતુ  
 (C) હસુ (D) હરી
- (23) નીચેની શ્રેણીમાં કયું પદ ખોટું છે ?  
 36, 72, 45, 38, 81  
 (A) 72 (B) 45  
 (C) 38 (D) 81
- (24) એક ચિરિયાધરમાં કેટલાક કબૂતર અને સસલાં છે. જો તેમનાં માથાં ગણવામાં આવે તો તેની સંખ્યા 100 થાય છે, જો પગ ગણવામાં આવે તો 290 થાય છે, તો સસલાની સંખ્યા કેટલી ?  
 (A) 45 (B) 55  
 (C) 35 (D) 65
- (25) શિક્ષક માટે સૌથી પહેલી અનિવાર્ય બાબત કઈ છે ?  
 (A) વર્ગ શિસ્ત (B) વર્ગમાં વિદ્યાર્થીઓ  
 (C) વિષયવસ્તુ પરની પકડ (D) શિક્ષણકાર્ય માટે પૂરતો સમય
- (26) એક દાદરમાં ત્રીજે પગથિયેથી વચ્ચેના પગથિયે પહોંચવા ચાર પગથિયા ચડવા પડે તો તે દાદરાને કુલ કેટલા પગથિયા હોય ?  
 (A) બાર (B) તેર  
 (C) ચૌદ (D) સાત
- (27) નીચેનામાંથી અસંબંધ શબ્દ જોડ શોધો.  
 (A) દવાખાનું-ડૉક્ટર (B) કોર્ટ-વકીલ  
 (C) ચોર-ડાકુ (D) સ્કૂલ-શિક્ષક
- (28) જો કોઈ સાંકેતિક ભાષામાં BANK ને CCOM લખવામાં આવે તો CLERK ને કેમ લખવામાં આવશે ?  
 (A) DNETL (B) DOFSL  
 (C) DNFSM (D) DHFTL
- (29) 'કોઈ પોપટ ગાતો નથી પણ કેટલાક પોપટ વાત કરી શકે છે.' જો એમ હોય તો નીચેનામાંથી સાચો જવાબ શોધો.  
 (A) કેટલાક પોપટ ગાઈ શકે છે. (B) બધાજ પોપટ ગાઈ શકે છે.  
 (C) બધા પોપટ વાતચીત ન કરી શકે. (D) કેટલાક પોપટ વાતચીત કરે પણ ગાઈ ન શકે.
- (30) નીચેની શ્રેણી પૂરી કરો.  
 121, \_\_\_\_\_, 169, 196, 225  
 (A) 132 (B) 136  
 (C) 144 (D) 151
- (31) વિદ્યાર્થીનો સામાજિક વિકાસ જાણવા શિક્ષકે શું કરવું જોઈએ ?  
 (A) બુદ્ધિમાપન (B) મુલાકાત  
 (C) સામાજિકતાનો આલેખ (D) પ્રયોગ

- (32) પ્રાચીન ભારતીય શિક્ષણમાં કયા વાદનું પ્રભુત્વ હતું ?  
 (A) પ્રકૃતિવાદ (B) આદર્શવાદ  
 (C) અસ્તિત્વવાદ (D) વ્યવહારવાદ
- (33) પ્રાથમિક કક્ષાએ શિક્ષણ માટેની શ્રેષ્ઠ પદ્ધતિ કઈ ગણી શકાય ?  
 (A) પ્રશ્નોત્તરી (B) સમસ્યા ઉકેલ  
 (C) વ્યાખ્યાન (D) ક્રિયા દ્વારા શિક્ષણ
- (34) તમારા મતે અભ્યાસક્રમ સંરચનામાં કોનો મત સૌથી વધુ જરૂરી છે ?  
 (A) વિષય શિક્ષકો (B) વાલીઓ  
 (C) તજજ્ઞો (D) વિદ્યાર્થીઓ
- (35) ગ્રામ્ય વિસ્તારના પ્રતિભાશાળી બાળકો માટે ચાલતી શાળાઓ કયા નામે ઓળખાય છે ?  
 (A) જવાહર વિદ્યાલય (B) નવોદય વિદ્યાલય  
 (C) શિશુવિહાર (D) કેન્દ્રીય વિદ્યાલય
- (36) નીચેનામાંથી પ્રસારમાનનું માપ કયું છે ?  
 (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ  
 (C) પ્રમાણવિચલન (D) બહુલક
- (37) વિદ્યાર્થીઓના પૂર્વજ્ઞાનની ચકાસણી માઈક્રોટીચીંગના કયા કૌશલ્ય દ્વારા સૌથી વધુ યોગ્ય રીતે થઈ શકે છે ?  
 (A) પ્રશ્નોત્તરી (B) સુદેઢીકરણ  
 (C) વિષયાભિમુખ (D) ઉદાહરણ
- (38) શિક્ષકને શ્રેષ્ઠ કાર્ય કરવાની પ્રેરણા નીચેના પૈકી કઈ બાબત આપે છે ?  
 (A) કાર્યસંતોષ (B) ઉચ્ચપદ  
 (C) વેતન (D) બઢતી
- (39) ગુજરાતમાં માઈક્રોટીચીંગ પ્રાયોગિક ધોરણે સૌપ્રથમ કયાં અમલમાં મૂકાયું હતું ?  
 (A) ગૂજરાત વિદ્યાપીઠ (B) ગુજરાત યુનિવર્સિટી  
 (C) સૌરાષ્ટ્ર યુનિવર્સિટી (D) એમ. એસ. યુનિવર્સિટી
- (40) માઈક્રોટીચીંગ કેવો અભિગમ છે ?  
 (A) જ્ઞાનલક્ષી (B) કૌશલ્યલક્ષી  
 (C) વિશિષ્ટતાલક્ષી (D) કાર્યલક્ષી
- (41) બહિર્મુખી વ્યક્તિનું લક્ષણ કયું છે ?  
 (A) ઘણા મિત્રો ધરાવે છે. (B) નેતૃત્વ પસંદ કરે છે.  
 (C) સ્વભાવ મિલનસાર હોય છે. (D) આ બધાં જ
- (42) શિક્ષક પોતાના વર્ગની શૈક્ષણિક સિદ્ધિની સરખામણી અન્ય વર્ગ સાથે કયા માપ દ્વારા શ્રેષ્ઠ રીતે કરી શકે ?  
 (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ  
 (C) બહુલક (D) પ્રમાણ વિચલન
- (43) શિક્ષકને વર્ગખંડની સમસ્યાઓ ઉકેલવામાં શું મદદરૂપ થાય છે ?  
 (A) અભિક્રમિત અધ્યયન (B) સિસ્ટમ અભિગમ  
 (C) ક્રિયાત્મક સંશોધન (D) નવીનીકરણ
- (44) 24, 18, 20, 22, 28, 24 નો મધ્યસ્થ શો થાય ?  
 (A) 20 (B) 23  
 (C) 22 (D) 24
- (45) તમારા મતે વિદ્યાર્થી પરથી પરીક્ષાનો બોજ દૂર કરવા શું કરવું જોઈએ ?  
 (A) પરીક્ષા રદ કરવી (B) પરીક્ષાનો સતત મહાવરો કરાવવો  
 (C) માત્ર MCQ પ્રશ્નો જ પૂછવા (D) સતત સર્વગ્રાહી મૂલ્યાંકન કરવું

- (46) સિદ્ધિપ્રેરણાનો સિદ્ધાંત કોણે આપ્યો હતો ?  
 (A) અબ્રાહમ મેસ્લો (B) ક્વાઈટ એલન  
 (C) મેકલેલેન્ડ (D) પાવલોવ
- (47) વિદ્યાર્થીએ શીખેલી બાબત લાંબા સમય સુધી યાદ રહે એ માટે શું કરવું જોઈએ ?  
 (A) ગોબણપટ્ટી (B) પુનરાવર્તન  
 (C) વિહંગાવલોકન (D) અતિઅધ્યયન
- (48) પ્રકૃતિ દ્વારા શિક્ષણનો વિચાર કોણે આપ્યો હતો ?  
 (A) ગાંધીજી (B) રાધાકૃષ્ણન  
 (C) સ્વામી વિવેકાનંદ (D) રવીન્દ્રનાથ ટાગોર
- (49) હાલમાં શિક્ષણમાં કેન્દ્ર સ્થાને કોને મૂકવાની હિમાયત કરવામાં આવે છે ?  
 (A) વિદ્યાર્થી (B) શિક્ષક  
 (C) અભ્યાસક્રમ (D) પરીક્ષાપદ્ધતિ
- (50) અભિક્રમિત અધ્યયનના મુખ્ય કેટલા પ્રકાર છે ?  
 (A) 2 (B) 3  
 (C) 4 (D) 5
- (51)  $3M - 2\bar{X}$  શાનું સૂત્ર છે ?  
 (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ  
 (C) બહુલક (D) વિસ્તાર
- (52) વિદ્યાર્થીની અધવચ્ચેથી અભ્યાસ છોડી દેવાની ઘટનાને શું કહે છે ?  
 (A) સ્થિરતા (B) અપવ્યય  
 (C) સ્થગિતતા (D) અસફળતા
- (53) વિદ્યાર્થીની શૈક્ષણિક સિદ્ધિ પર શું અસર કરે છે ?  
 (A) બુદ્ધિ (B) વલણ  
 (C) રસ (D) આ બધાં જ
- (54) તમારા વર્ગમાં વારંવાર વર્ગવ્યવસ્થાના પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે, તો તમે શું કરશો ?  
 (A) કડક સજા (B) આચાર્યને ફરિયાદ  
 (C) શિક્ષણ પદ્ધતિમાં પરિવર્તન (D) વર્ગનેતાની નિમણૂક
- (55) 38, 31, 32, 31, 33, 31 માં બહુલકનું માપ કયું ગણાય ?  
 (A) 32 (B) 31  
 (C) 33 (D) 38
- (56) શિક્ષકે બાળક માટે શું બનવું જોઈએ ?  
 (A) વડીલ (B) નેતા  
 (C) વાલી (D) માર્ગદર્શક
- (57) શિક્ષક સજ્જતા માટે સૌથી વધુ અનિવાર્ય ઘટક કયો છે ?  
 (A) વ્યક્તિત્વ (B) વિષયવસ્તુ પ્રભુત્વ  
 (C) પહેરવેશ (D) વાક્યછટા
- (58) આપેલ પ્રાપ્તિકો પૈકી નાનામાં નાના અને મોટામાં મોટા પ્રાપ્તિક વચ્ચેના તફાવતને શું કહે છે ?  
 (A) સરેરાશ (B) પ્રમાણ વિચલન  
 (C) વિસ્તાર (D) ચલનાંક
- (59) પ્રાચીન શિક્ષણનું અંતિમ લક્ષ્ય શું હતું ?  
 (A) જ્ઞાનપ્રાપ્તિ (B) મોક્ષપ્રાપ્તિ  
 (C) સંપત્તિપ્રાપ્તિ (D) સંસ્કારપ્રાપ્તિ
- (60) તમારા મતે પ્રાથમિક શિક્ષણ કઈ ભાષામાં આપવું જોઈએ ?  
 (A) પ્રાદેશિક ભાષા (B) રાષ્ટ્રીય ભાષા  
 (C) માતૃભાષા (D) આંતરરાષ્ટ્રીય ભાષા

- (61) 'Education' શબ્દ કઈ ભાષામાંથી ઉતરી આવ્યો છે ?  
 (A) ગ્રીક (B) લેટિન  
 (C) રશિયન (D) રોમન
- (62) તમારા મતે બાળક પર સૌથી વધુ અસર કોણ કરી શકે છે ?  
 (A) મિત્રો (B) વાતાવરણ  
 (C) શિક્ષક (D) પુસ્તકો
- (63) પ્રાચીન ભારતીય સમાજ, સંસ્કૃતિ અને શિક્ષણનો મૂળ આધાર કયો હતો ?  
 (A) વેદો (B) મહાકાવ્યો  
 (C) ઉપનિષદો (D) આ બધાં જ
- (64) નવી રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ ક્યારે તૈયાર થઈ હતી ?  
 (A) 1980 (B) 1986  
 (C) 1988 (D) 1990
- (65) શિક્ષક વિદ્યાર્થીમાં શું વિકસાવી શકે ?  
 (A) આત્મવિશ્વાસ (B) આત્મનિર્ભરતા  
 (C) સ્વ-અધ્યયનની ટેવ (D) આ બધાં જ
- (66) "શિક્ષણની"ની તાલીમ આપતી શૈક્ષણિક સંસ્થાઓના નિયમનની જવાબદારી કઈ એજન્સીની ભાવે છે ?  
 (A) NCET (B) NCERT  
 (C) NIEPA (D) CTE
- (67) સેમિનારનું આયોજન શા માટે કરવામાં આવે છે ?  
 (A) વર્તમાન સમસ્યાઓના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરવા  
 (B) શૈક્ષણિક સામગ્રીઓ, પુસ્તકો કે વર્કબુક તૈયાર કરવા  
 (C) સૂચિત વિષય પર ધ્યાન કેન્દ્રીત કરવા  
 (D) બિન અનુભવી શિક્ષકોને તાલીમ પુરી પાડવા
- (68) કઈ સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિ શારીરિક વિકાસની પ્રવૃત્તિ છે ?  
 (A) અંદર અને બાહ્ય ખેલકૂદ (B) પ્રવાસ અને પર્યટન  
 (C) પ્રાથમિક સારવાર (D) લોકનૃત્ય
- (69) જીલ્લા કક્ષાએ પ્રાથમિક શાળાઓના વ્યવસ્થાપનની જવાબદારી કોની છે ?  
 (A) DEO (B) DPEO  
 (C) DO (D) DDO
- (70) PTA શું છે ?  
 (A) શિક્ષક-વાલી સંઘ (B) વાલી-શિક્ષક સંઘ  
 (C) વિદ્યાર્થી-શિક્ષક સંઘ (D) શિક્ષક-વિદ્યાર્થી સંઘ
- (71) હાજરીપત્રકમાં બિમાર વિદ્યાર્થીની નોંધ કયા અક્ષરથી થાય છે ?  
 (A) P (B) A  
 (C) L (D) S
- (72) અધ્યયનને અસર કરતી મુખ્ય ત્રણ કક્ષાઓ પૈકી નીચેનામાંથી કઈ નથી ?  
 (A) વિષયવસ્તુ (B) શિક્ષક  
 (C) વિદ્યાર્થી (D) વાતાવરણ
- (73) શિસ્ત નીચેના પૈકી કઈ બાબત પર ભાર મૂકે છે ?  
 (A) સમૂહ નિયંત્રણ (B) જૂથ નિયંત્રણ  
 (C) સ્વ નિયંત્રણ (D) પર નિયંત્રણ
- (74) EQ એટલે શું ?  
 (A) સામાજિક આંક (B) બુદ્ધિ આંક  
 (C) સાંવેગિક આંક (D) આધ્યાત્મિક આંક

- (75) અપાનૂકુલિત વ્યક્તિનું લક્ષણ છે.  
 (A) આનંદી (B) ઉદ્ધત  
 (C) પ્રેમાળ (D) ચિંતાતુર
- (76) સરાસરીને બીજા કયા નામથી ઓળખાય છે ?  
 (A) મધ્યસ્થ (B) મધ્યક  
 (C) પ્રમાણ વિચલન (D) બહુલક
- (77) રાષ્ટ્રીય શિક્ષણનીતિ કઈ સાલમાં મુકાઈ ?  
 (A) 1967 (B) 1969  
 (C) 1968 (D) 1970
- (78) ગુજરાત રાજ્યમાં પ્રાથમિક શિક્ષકોની પૂર્વ સેવાકાલીન અને સેવાકાલીન તાલીમની જવાબદારી કઈ એજન્સી પાસે છે ?  
 (A) SECRT (B) CTE  
 (C) DIET (D) DPEP
- (79) ગ્રામ્ય શિક્ષણ સમિતિનું ટૂંકું નામ શું છે ?  
 (A) VCE (B) VEC  
 (C) SST (D) GSS
- (80) સ્કીનરના મત મુજબ શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન એટલે શું ?  
 (A) વર્તન અને ચેતનાનું વિજ્ઞાન (B) વાતાવરણ અને પ્રવૃત્તિઓનું વિજ્ઞાન  
 (C) વર્તનનું શુદ્ધ વિજ્ઞાન (D) વર્તન અને અનુભવોનું વિજ્ઞાન
- (81) નીચેના પૈકી કઈ બાબત સાચી નથી ?  
 (A) વૃદ્ધિ ચોક્કસ મર્યાદામાં જ થાય છે. (B) વિકાસ સંકુલ પ્રક્રિયા છે.  
 (C) વિકાસ માટે વૃદ્ધિ થવી આવશ્યક છે  
 (D) વૃદ્ધિ પર વાતાવરણ અને વારસો બન્ને પરિબળો અસર કરે છે.
- (82) સામાન્ય વ્યક્તિનો બુદ્ધિઆંક કેટલો હોય છે ?  
 (A) 110-119 (B) 90-109  
 (C) 80-89 (D) 70-79
- (83) અપાનૂકુલિત વ્યક્તિનું લક્ષણ કયું છે ?  
 (A) સંતોષપ્રદ અને ખુશહાલ જીવન  
 (B) પરિસ્થિતી અનુસાર જીવનશૈલીમાં પરિવર્તન  
 (C) વાતાવરણમાં અપેક્ષા મુજબનું અપરિવર્તન  
 (D) જરૂરીયાત
- (84) અંતર્મુખી વ્યક્તિનું લક્ષણ નથી.  
 (A) સ્વભાવે શરમાળ (B) સ્વભાવે ડરપોક  
 (C) આત્મચિંતન કરનાર (D) સત્તાનો શોખ
- (85) સ્કીનરનું પ્રદાન કયા ક્ષેત્રે મહત્વનું છે ?  
 (A) કારક અભિસંધાન (B) શાસ્ત્રી અભિસંધાન  
 (C) આંતરસૂઝ (D) પ્રયત્ન અને ભૂલ દ્વારા અધ્યયન
- (86) સામાન્ય રીતે બાળકને જૂઠું બોલતા અટકાવવા માટે શું કરી શકાય ?  
 (A) પરોક્ષ સમજ આપવી (B) નેતૃત્વની તાલીમ આપવી  
 (C) પ્રત્યક્ષ સમજ આપવી (D) સમજાવવાનો પ્રયત્ન કરવો
- (87) નીચેના પૈકીનો કયો સિદ્ધાંત પ્રેરણાનો મુખ્ય સિદ્ધાંત નથી ?  
 (A) હેતુલક્ષી (B) જરૂરીયાતલક્ષી  
 (C) જ્ઞાનાત્મક (D) સંવેદનાત્મક
- (88) વિદ્યાર્થીની સામાજિકતા જાણવા કયા સાધનનો ઉપયોગ કરી શકાય  
 (A) રેટીંગસ્કેલ (B) ચેકલિસ્ટ  
 (C) સામાજિકતામિત્રી (D) ઓળખયાદી

- (89) વર્તમાન સમયમાં મુલ્યાંકનની કઈ પદ્ધતિ અમલમાં મુકાઈ છે.  
 (A) CCE (B) CBSC  
 (C) CBCS (D) CEC
- (90) “હું મારા શિક્ષકના જેવું જ વર્તન કરું છું, તેમાં શું ખોટું કયું” આ વિધાન કઈ બચાવ પ્રયુક્ત છે ?  
 (A) સ્થાનાંતર (B) તાદાત્મ્ય  
 (C) યોક્તિકીકરણ (D) ક્ષતિપૂર્તિ
- (91) શિક્ષકનું કયું સંકેત શાબ્દિક અને અશાબ્દિક સંયુક્ત છે ?  
 (A) કેન્દ્રીયકરણ (B) આરોહ-અવરોહ  
 (C) હાવભાવ (D) હલનચલન
- (92) શિક્ષક અને વિદ્યાર્થી વચ્ચે થતો શાબ્દિક વ્યવહાર એટલે શું ?  
 (A) શિક્ષણ વ્યવહાર (B) વ્યક્તિ વ્યવહાર  
 (C) સમુહ વ્યવહાર (D) વર્ગ વ્યવહાર
- (93) પ્રશ્નપત્ર રચતી વખતે બ્લ્યૂપ્રિન્ટમાં કઈ કઈ બાબતોનો સમાવેશ કરવામાં આવે છે ?  
 (A) પ્રશ્નપ્રકાર (B) હેતુઓ  
 (C) વિષયવસ્તુ (D) A, B, C, તમામ
- (94) શાળાકક્ષાએ સામાન્ય રીતે ગણતરી કરવા કયું માપ વધારે ઉપયોગી થાય છે ?  
 (A) મધ્યક (B) મધ્યસ્થ  
 (C) સંયુક્ત (D) બહુલક
- (95) અધ્યયન એટલે \_\_\_\_\_ પરિણામ રૂપે વર્તનમાં થતો કાયમી ફેરફાર  
 (A) વૃદ્ધિ (B) પૂર્વાનુભવો  
 (C) શારીરિક વિકાસ (D) માનસિક વિકાસ
- (96) અધ્યયન એ કેવી પ્રક્રિયા છે ?  
 (A) સ્થિર (B) મર્યાદિત  
 (C) આજીવન (D) આંશિક
- (97) અધ્યયનની પૂર્વ શરત શું છે ?  
 (A) સિદ્ધિ (B) વૃદ્ધિ  
 (C) પરિવર્તન (D) પ્રેરણા
- (98) કયા પરિવર્તનો અધ્યયન નથી ?  
 (A) માનસિક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો  
 (B) સ્નાયિક અને શારીરિક વિકાસના કારણે આવતાં પરિવર્તનો  
 (C) ભાવાત્મક વિકાસનાં કારણે આવતાં પરિવર્તનો  
 (D) બોધાત્મક વિકાસનાં કારણે આવતાં પરિવર્તનો
- (99) કેવી પ્રક્રિયાઓ અધ્યયન નથી ?  
 (A) પ્રતિક્ષિપ્ત ક્રિયાઓ (B) માનસિક ક્રિયાઓ  
 (C) તાલીમી ક્રિયાઓ (D) પ્રાણીની ક્રિયાઓ
- (100) કયા વર્ષની વયજૂથની વ્યક્તિઓમાં માનસિક પરિપક્વતા શ્રેષ્ઠ હોય છે ?  
 (A) 8 થી 12 વર્ષની વયજૂથ (B) 12 થી 16 વર્ષની વયજૂથ  
 (C) 20 થી 26 વર્ષની વયજૂથ (D) 16 થી 20 વર્ષની વયજૂથ

(02) डि-टी

- प्र. १०१ धरती वसुन्धरा कयों कहलाती है ?  
A) वनवाटिका के कारण,  
B) मनुष्य का पालन पोषण करने के कारण,  
C) अपनी कोख में अमूल्य निधियाँ होने के कारण,  
D) किसानों को समृद्धि देने के कारण
- प्र. १०२ हाँकी का जादूगर किसे कहते है ?  
A) ज्ञानचंद्र B) ध्यानचन्द्र C) मानचंद्र D) ख्यालचन्द्र
- प्र. १०३ 'एहसानफरामोश' शब्द का पर्यायवाची शब्द ढूँढिए ।  
A) कृतघ्न B) कृतज्ञ C) अपकार D) उपकारी
- प्र. १०४ निम्न लिखित में से सही वर्तनी वाला शब्द ढूँढिए ।  
A) दधीचि B) दधीची C) दधिचि D) दधिची
- प्र. १०५ वकील से किसको प्रेम था ?  
A) मोहसिन B) महमूद C) शकीला D) नूरा
- प्र. १०६ पिल्ले का नाम जुंग किसने रखा था ?  
A) मयंक ने B) मयंक की मम्मी ने  
C) कम्प्यूटर ने D) मयंक के पप्पा ने
- प्र. १०७ चारों भाई कुंजडी को क्या बेचते थे ?  
A) अमरुद B) सहिजन C) गोभी D) फलियाँ
- प्र. १०८ 'भूलना' पद से विशेषण बनाइए ।  
A) भूलक्कड़ B) भूलैया C) भूलक्कड़ D) भूलैया
- प्र. १०९ 'दरबार में बेसमझ और बेअदब नहीं आ सकते'- यह वाक्य कौन बोलता है ?  
A) सिकंदर B) पुरु C) सेल्युकस D) समर
- प्र. ११० 'को' परसर्ग का कारक बताइए ?  
A) करण B) अपादान C) अधिकरण D) सम्प्रदान
- प्र. १११ 'रजा' शब्द का समानार्थी शब्द ढूँढिए ।  
A) छुदटी B) इच्छा C) सम्मति D) स्वीकृति
- प्र. ११२ शास्त्रीजी के नाम के साथ कौन सा विशेषण जोड़ना लेखक की दृष्टि से उपयुक्त है ?  
A) देशसेवी B) कर्मयोगी C) शहादत D) सत्यवादी
- प्र. ११३ 'राजनीतिक दस्यु' किस को कहा गया था ?  
A) रामगुप्त को B) चन्द्रगुप्त को C) शिखरस्वामी को D) सामन्तकुमार को
- प्र. ११४ 'आरम्भ' का विलोमार्थी शब्द दीजिए ।  
A) शुरुआत B) श्रीगणेश C) समापन D) अन्त

- प्र.११५ शिकायती प्रतिवेदन के समापन में क्या लिखा जाता है ?  
 A) भवदीय B) स्नेहाकांक्षी C) आपका विश्वासी D) शुभ चिन्तक
- प्र.११६ 'आप' किस प्रकार का सर्वनाम है ?  
 A) निज वाचक B) प्रश्न वाचक C) सम्बन्ध वाचक D) अनिश्चय वाचक
- प्र.११७ 'कोई' को ने परसर्ग लगाकर शब्द बनाइए  
 A) कोइने B) किसने C) किसीने D) किन्होंने
- प्र.११८ लोगों ने भारत का बिस्मार्क किसे बताया ?  
 A) वल्लभभाई को B) विठ्ठलभाई को  
 C) जवाहरलाल को D) शास्त्रीजी को
- प्र.११९ 'आना' शब्द से भाव वाचक संज्ञा बनाइए ।  
 A) आनेवाला B) अगुआ C) आगमन D) आहट
- प्र.१२० 'छक्के छुड़ाना' मुहावरे का सही अर्थ दीजिए ।  
 A) परास्त करना B) भगाना C) मिट्टी पलीद करना D) डराना
- प्र.१२१ 'पतला' का विरुद्धार्थी शब्द दीजिए ।  
 A) दुबला B) नाटा C) मोटा D) जाड़ा
- प्र.१२२ पंसारी की दूकान पर क्या-क्या मिलता है ?  
 A) किराना B) कपड़ा C) सब्जी D) मिठाइयाँ
- प्र.१२३ 70 के लिए कौन सा शब्द सही हैं ?  
 A) सित्तर B) सत्रह C) सतर D) सत्तर
- प्र.१२४ 'छट्टवाँ' किस प्रकार का विशेषण है ?  
 A) संख्या वाचक B) क्रम वाचक C) परिमाण वाचक D) निश्चय वाचक
- प्र.१२५ 'दिल थामना' मुहावरे का अर्थ दीजिए ।  
 A) आश्चर्य चकित होना B) ठहर जाना C) काँप उठना  
 D) धीरज रखना
- प्र.१२६ 'साँप' से कर्तृवाच्य संज्ञा बनाइए ।  
 A) गारुडी B) सपेरा C) जादूगर D) साँपोरिया
- प्र.१२७ निम्न लिखित में से पुल्लिंग शब्द ढूँढ़िए ।  
 A) बर्फ B) मजा C) मृत्यु D) आवाज
- प्र.१२८ निम्न लिखित में से स्त्रीलिंग शब्द ढूँढ़िए ।  
 A) नाक B) व्यक्ति C) मौसम D) महीना
- प्र.१२९ 'दाडम' के लिए सही शब्द ढूँढ़िए ।  
 A) खरबूजा B) अमलतास C) अमरुद D) अनार
- प्र.१३० 'पावागढ़' किस स्वरूप में लिखा गया पाठ है ।  
 A) निबन्ध B) खत C) कहानी D) प्रवास वर्णन निबन्ध
- प्र.१३१ 'भारत माता' किस प्रकार का समास है ?  
 A) द्विगु B) बहुव्रीहि C) तत्पुरुष D) कर्मधारय
- प्र.१३२ 'स्वर्ग गमन' पद का सही विग्रह चुनिये ।  
 A) स्वर्ग में गमन B) स्वर्ग को गमन C) स्वर्ग से गमन D) स्वर्ग का गमन

प्र.१३३ 'थकान' किस प्रकार की संज्ञा हैं ?

- A) जाति वाचक B) व्यक्ति वाचक C) भाव वाचक D) द्रव्य वाचक

प्र.१३४ 'दिग्विजय' पद का सही सन्धि विग्रह चुनिये ।

- A) दिक्+विजय B) दिग्+विजय C) दिक्+विजय D) दिग्+विजय

प्र.१३५ 'भारत-कोकिला' का बहुमान किसे मिला था ?

- A) लतामंगेशकर B) महाश्वेतादेवी C) सरोजिनीनायडू D) सितारादेवी

प्र.१३६ निम्न लिखित में से संज्ञावाचक विशेषण कौन सा नहीं है ।

- A) बहुते B) चौथा C) षष्ठम D) एक

प्र.१३७ द्विगु समास वाला पद ढूँढिए ।

- A) चतुष्कोण B) चकोरी C) पूरब-पश्चिम D) दुर्भागी

प्र.१३८ 'दुर्दशा' पद का सन्धिविग्रह बताइए ।

- A) दुर+दशा B) दुस्+दशा C) दुः+दशा D) दुरं+दशा

प्र.१३९ 'अत्+थान' से सन्धि युक्त पद बनाइए ।

- A) उत्थान B) उथान C) उत्स्थान D) उत्थान

प्र.१४० बुलाकी कौन थी ?

- A) सुजान भगत की पत्नी B) सुजान भगत की पुत्रवधू  
C) सुजान भगत की बेटी D) सुजान भगत की माँ

प्र.१४१ युधिष्ठिर दुर्योधन को अन्य किस नाम से पुकारते थे ?

- A) सुयोधन B) बुद्धिधन C) त्रियोधन D) सुर्योधन

प्र.१४२ 'राम-लक्ष्मण' पद में रहे चिह्न को क्या कहते हैं ?

- A) विग्रह चिह्न B) भेदक चिह्न C) उद्गार चिह्न D) योजक चिह्न

प्र.१४३ बुधवार के बाद कौन सा वार होता है ?

- A) गुरुवार B) बृहस्पतिवार C) इतवार D) दित्तवार

प्र.१४४ 'पढ़ना' से पाठक तो 'दौड़ना' से क्या ?

- A) धावक B) दौड़वीर C) दौड़ाक D) दौड़क

प्र.१४५ छात्र, पक्षी, मूर्ख, नदी, पुस्तक—इन में से कौन सा पद अलग है ।

- A) छात्र B) मूर्ख C) नदी D) पुस्तक

प्र.१४६ फूलों से हमने हँसना सीखा । – क्रिया का प्रकार लिखिए ।

- A) अकर्मक क्रिया B) रंजक क्रिया C) सकर्मक क्रिया D) द्विकर्मक क्रिया

प्र.१४७ लाल से लाली तो काला से क्या ?

- A) काली B) कालापन C) कालीमा D) कलूटा

प्र.१४८ 'काँटा' किस प्रकार का शब्द है ?

- A) देशज B) तत्सम C) आगत D) तद्भव

प्र.१४९ उपसर्ग युक्त शब्द ढूँढिये ।

- A) नासूर B) नाजायज C) नकाब D) नायब

प्र.१५० 'लेकिन' किस प्रकार का अवयव है ।

- A) समुच्चय बोधक B) सम्बन्ध बोधक  
C) क्रियाविशेषण D) विस्मयादि बोधक

# SPACE FOR ROUGH WORK

પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ પ્રશ્નપત્ર અને ઉત્તરપત્ર ખંડ નિરીક્ષકને પરત કરવાના રહેશે. પ્રશ્નપત્ર જમા ન કરાવનાર પ્રવેશ માટે ગેરલાયક ઠરશે.